

LA

Fokus for debatten om Øresundsregionen er ofte rettet mod bestemte historiske eller kulturelle forhold, der enten forbinder eller adskiller svenskere og danskere. Men udviklingen af Øresundsregionen handler ikke kun om brobygning mellem to nationalstater. Det nye urbane organisationsmønster omkring Øresund er samtidig udtryk for gennemgribende samfundsmæssige forandringer. Således modsvarer udviklingen af den urbane region på mange måder fremkomsten af et multikulturelt netværkssamfund. Det er en udvikling der kan iagttages mange steder i verden, men det er trods alt steder som LA, hvor den historisk betingede modstand mod forandringer er mindre, at de nye urbane organisationsmønstre udfolder sig tydeligst. Man kan derfor betragte LA som en model for en mulig udvikling i Øresundsregionen.

af Henrik Valeur

LA er en ny by, men det er ikke en historieløs by. Siden sin grundlæggelse i 1791 har El Pueblo de Nuestra Señora la Reina de los Angeles de Porciúncula nemlig gennemgået flere og mere gennemgribende forandringer end mange af verdens såkaldte historiske byer. Det der idag er verdens 6. eller 7. største urbane region, med over 15 millioner indbyggere, var omkring 1870 stadig et landområde med en række vidt spredte småbyer og landsbyer med et samlet indbyggertal omkring 19.000.

Idag er det mere end noget andet tv kommentatorer og kameravinkler, som definerer (og omdefinerer) LA's historie. Den 80 timer live transmitterede opstand i 1992 har fortrængt den nu forhistoriske opstand i Watts (1965), som LA versionen af USA's historiske sort-hvide konflikt. Men selvom urolighederne, der også kendes som the justice riots, blev udløst af en hvid jurys frikendelse af overvejende hvide LAPD politifolks videodokumenterede overfald på den sorte flugtbilist Rodney King, og selvom den mest broadcastede sekvens fra opstanden viser en sort horde overfalde den enlige hvide lastbilchauffør Reginald Denny, har efterfølgende undersøgelser vist, at angrebene fortrinsvis rettede sig mod koreanske forretningsdrivende og at 50 % af de arresterede var latinoer og kun 36 % sorte. Tabstallene for the justice riots var 54 dræbte og estimerede skader for 1 milliard dollars, alligevel blev en forholdsvis banal retsag om et dobbeltmord gjort til en mindst ligeså stor historisk begivenhed. O.J. Simpson sagen blev indledt med tv-billederne af politivogne der jagter O.J.s hvide Bronco gennem LA's motorvejsudfletninger og den fortsatte som en endeløs tv-følgeton fra dommer Lance Ito's retsal. I medierne blev det samtidig den sidste afskedskamp for den pensionerede sorte sportsstjerne og hans hold af stjerneadvokater. O.J. blev frikendt, men da de fleste kamerahold var rejst videre blev han ikke desto mindre, i en ny retsag, dømt til at betale 8.5 millioner dollars i erstatning til den dræbte Lyle Goldman's familie.

LA's hukommelse er ikke bare komprimeret og flygtig, den er samtidig vidtfavnende. De historier som medierne og Hollywood producerer, eksisterer idag side om side med de mange forskellige historier immigranterne har bragt med sig.

Mens grundlaget for befolkningstilvæksten i de fleste af verdens storbyer gradvist bliver mere globalt, har det allerede længe været en helt afgørende forudsætning for LA's udvikling. I perioden fra 1990 – 2000 var LA den nordamerikanske storby som havde den største stigning i indbyggertallet, men uden tilstrømningen af latinoer havde resultatet været det største fald. Konsekvenserne af de globale migrationer har været dramatiske forskydninger i de lokale demografier. Frem til engang i 1970'erne var Los Angeles den storby i USA som havde den mest homogene WASP (White Anglo Saxon Protestant) befolkning, men allerede i begyndelsen af 1990'erne blev den beskrevet som en mosaik af etniske minoriteter (1), hvoraf WASP ikke engang var den største. Idag er hele det sydlige Californien et etnisk puslespil, men i selve Los Angeles by er der nu en majoritet af latinamerikanske, hovedsaglig mexikanske, indbyggere.

LA's rastløse og omflakkende historier modsvarer en ny virkelighedsopfattelse, hvori én hændelse ikke nødvendigvis følger en anden, men hvor mange forskellige og uafhængige hændelser kan udspille sig samtidig i det samme rum. Fra deres dagligstuer kan indbyggerne i LA, via talkshows og nyhedsselskabernes reportage helikoptere, følge begivenhederne i andre LA verdener. Autentiske biljagter og drive-by's, urbane opstande og husspetakler ... strimler af simultane virkeligheder man kan klippe sammen med sine egne oplevelser.

Som den sandsynligvis mest filmede location i verden eksisterer LA mindst lige så meget i vores forestillingsverden som i den virkelige verden. Men det imaginære LA kan ikke adskilles fra det virkelige LA. Forestillingerne om hvad LA er har enorm betydning for kollektive og individuelle dispositioner der bestemmer hvad LA bliver.

Et af de stærkeste temaer i forestillingen om LA er katastrofen. I fiktionens verden er det den mest benyttede scene for beskrivelser af civilisationens undergang (2). LA's geologiske skrøbelighed blev tydeligt illustreret med billederne af den sammenstyrtede Santa Monica freeway 10 efter Northridge jordskælv (1994), men det var de efterfølgende jordskælvkatastrofefilm *City of Angels* og *Escape from L.A.* (begge 1996), som i befolkningens bevidsthed gjorde Northridge til en apokalyptisk forvarsel om the Big One.

Med et uhæmmet ressourceforbrug der truer de allerede overbelastede trafiknet og kloakeringssystemer, samt vand- og elektricitetsforsyninger, de hyppige rystelser i undergrunden og den næsten permanente smog i luften, kan det virke som om LA også i den virkelige verden befinder sig på kanten af et totalt sammenbrud. Samtidig er det en af de etnisk mest sammensatte regioner med nogle af de mest ekstreme sociale uligheder på kloden, som ydermere har været udsat for de blodigste bandekrigene og de voldsommeste urbane opstande i den vestlige verden i den sidste halvdel af det 20'ende århundrede. Men de dystre scenarier der opbygges i medierne og i de videnskabelige rapporter, stiller samtidig spørgsmålet om hvordan dette uhyre komplekse og risikofyldte urbane miljø overhovedet kan fungere. Hvorfor er det ikke allerede brudt sammen ? Hvorfor fortsætter det istedet med at ekspandere ?

Los Angeles er en administrativt afgrænset by med sin egen politistyrke (LAPD) og sit eget kollektive transportsystem (MTA). Men det er samtidig en by uden ydre grænser. Ikke bare fortsætter de urbane territorier langt ud i ørkenen og hele vejen ned til Mexico, gennem kommerciel og kulturel (Hollywood) indflydelse strækker LA sig ud over hele kloden og med de store airforce baser, aerospace fabrikker og højteknologiske research centre tilknyttet NASA ekspanderer den endda op gennem atmosfæren og ud i rummet. Men på samme måde som LA strækker sig ud over hele verden er det også som om hele verden har trukket sig sammen i LA.

I skyggen af advokatfirmaernes skyskrabere i LA downtown lever hundredvis af hjemløse i deres papkasse boliger på Skid Row's fortove. Med en sammensætning af den tredje verdens storbylum og den vestlige verdens mest eksklusive modetøj i udstillingsvinduerne langs Rodeo Drive; med latinamerikanske og asiatiske storbyer, jødiske forretningsdistrikter, muslimske moskeer og ortodokse russiske kirker, hippiekulturer og fanatiske sekter, samfund med efterkommere af afrikanske slaver og samfund med efterkommere af europæiske udvandrere ... er LA en af de mest heterogene urbane regioner og, som sådan, et af de mest radikale demokratiske eksperimenter verden nogensinde har set.

Administrativt er LA regionen opdelt i mere end 170 selvstændige byer, inklusiv Vernon med under 100 indbyggere og L.A. City med over 3.6 millioner. Men i den almindelige bevidsthed er regionen snarere opdelt i enklaver, der er enten etnisk definerede som Koreatown, Chinatown og Little Tokyo, socialt definerede som slumområder, copcities og celebrity enklaver, livsstilsdefinerede som outlaw-, yuppie- og gaysamfund, institutionelt definerede som universiteter, fængsler og hospitaler, militært definerede som El Toro, March og Edwards baserne, kulturelt og kommercielt definerede som Disneyland, Paul Getty Center og Universal Studios ...

Selvom flere af de største kommercielle foretagender har økonomier der hver for sig er større end mange afrikanske landes, har LA ikke i samme udstrækning som mange andre Nordamerikanske storbyer været styret af stordrift og fordristiske produktionsmetoder indenfor en enkel eller nogle få industrisektorer. LA's økonomi er i langt højere grad baseret på et vidt forgrenet net af mindre og mere fleksible produktionsenheder indenfor mange forskellige sektorer (3). Denne økonomi er helt anderledes end den økonomi der var grundlaget for det 19'ende århundredes industrimetropoler og det urbane organisationsmønster er tilsvarende et helt andet.

Los Angeles har ikke noget absolut bycentrum; LA downtown konkurrerer om opmærksomheden med Century City, Pasadena og Long Beach downtown, Willshire Boulevard korridoren, Fairfax distriktet og mange andre, mere eller mindre ubestemmelige centre. Der er heller ingen ringveje; distributionen af den regionale biltrafik forløber via et grid af freeways forbundet med de transkontinentale highways og de regionale og internationale lufthavne, og lokalt suppleret af underliggende og mere fintmaskede grids af avenues og boulevards, roads og streets.

De trafikale netværk suppleres af utallige andre og mindre synlige netværk, som kan være både

adskilte og overlappende. Gennem de nye netværksstrukturer har indbyggerne i LA kunnet intensivere deres relationer med ligesindede andre steder i regionen og i verden. På den måde er de blevet uafhængige af de naboer de alligevel ikke havde noget tilfælles med. De lever sammen, men de lever samtidig i helt forskellige verdener.

Som udtryk for en stadig mere individualiseret virkelighed er LA eksponent for en udvikling der kan iagttages overalt i verden. Vi er ikke berlinere splittet mellem to virkeligheder, men angelinoer der lever i hver sin og i flere forskellige virkeligheder samtidig.

Netværksstrukturerne understøttes af et polycentrisk urbant mønster med centre som ikke bare har forskellig betydning for de forskellige befolkningsgrupper, men som også løbende skifter betydning, idet de aktiveres og deaktiveres af impulser der er mere eller mindre uforudsigelige. De nye Silicon Valley inspirerede teknopoler der skyder op omkring de store tekniske universiteter, som Chatsworth – Canoga Park ved California State University Northridge, er eksempler på helt nye urbane centre, mens medie- og underholdningsindustriens seneste move nordpå fra det nuværende Century City til Burbank illustrerer hvor hurtigt etablerede urbane centre kan skifte indhold.

Blandt filmselskaberne i og omkring Burbank er Fox studios, Universal Studios, Warner Bros. Studios og Disney Studios. Disney koncernens CEO, Michael Eisner, tjener cirka 200 millioner dollars om året. En gennemsnitlig amerikansk arbejder skulle arbejde konstant frem til år 10.266 for at tjene det der svarer til hans årsløn.

Afskedigelsen af hundrede tusinder faguddannede arbejdere i det militærindustrielle kompleks efter den kolde krigs afslutning har, sammen med den bogstavelige udradering af fagforeningernes magt under Reagan / Bush administrationerne, skabt grobund for et polariseret arbejdsmarked, der har reduceret LA's i forvejen beskedne middelklasse. De nye højteknologiske og vidensintensive industrier tiltrækker en højtuddannet og privilegeret arbejdskraft med et nærmest umætteligt behov for diverse service ydelser. Det boom som disse behov har skabt i den lavtlønnede beskæftigelse indenfor servicefagene, i beklædningsindustrien og ved samlebandene i elektronikindustrien, er hovedsagligt blevet tilfredsstillet gennem det enorme influks af immigranter.

Den hastigt voksende underside af LA's arbejdsmarked viser sig som latinamerikanske daglejere i byggesektoren, der venter på at blive samlet op fra Home Depot's parkeringsarealer, som kvinder der importeres fra 3. verdens lande for at blive solgt som tjenestefolk til velhavende husholdninger, og som børnearbejdere i de asiatisk kontrollerede sweat shops i området omkring LA downtown med det ironiske navn Toy City.

Parallelt med den stigende polarisering af arbejdsmarkedet er der sket en kraftig vækst i antallet af deltids- og flexjobs, kontrakt- og projektansættelser. I hele USA har Manpower Inc., et headhunting og vikar bureau, således nu flere ansatte end General Motors. Med en stadig mere mobil og uorganiseret arbejdskraft er klassekampen blevet erstattet af kortsigtede individuelle eller

gruppebaserede interessekonflikter. Det har dog hverken gjort forskellen mellem rige og fattige mindre eller rekrutteringen fra arbejdsmarkedet mindre diskriminerende: mens 78.4 % af alle landbrugsarbejdere er mexikanske kvinder er 88.5 % af alle advokater hvide mænd.

LA's sociale geografi er i høj grad etnisk formet, men som begreberne black elite og white trash indikerer, er formerne ikke entydige. Blandt LA's mange etniske befolkningsgrupper er russerne, inklusiv jødiske russere, dem der har den højeste gennemsnitlige husstandsindkomst, men det er også den befolkningsgruppe der dækker de største økonomiske uligheder. Russere født i LA regionen tjener i gennemsnit dobbelt så meget som tilflyttede russere.

Ligesom den socio-urbane komposition er uensartet, er den også ustabil. I 1920'erne var Pomona blandt de rigeste byer i USA, men siden 1970 er 1 % af indbyggerne blevet myrdet og det er idag et af de fattigste områder med et af de største antal hjemløse i LA regionen. Selvom urbant betyder noget der er kultiveret og det ikke ligefrem er det man ville kalde Pomona, er byen ikke desto mindre en integreret del af den urbane region.

Mange steder i verden har de udbyggede forsyningslinier og servicefunktioner, samt udbredelsen af biler, telefoner, paraboler og modemer, givet store regionale befolkningsgrupper direkte adgang til de urbane faciliteter. Ifølge FN lever halvdelen af jordens befolkning idag i byområder, men det er ikke nødvendigvis byer i nogen traditionel forstand. De urbane regioner strækker sig langt udover de bymæssige afgrænsninger og indeholder både vilde og kultiverede zoner.

De udstrakte frugtplantager Steinbeck beskrev i Vredens druer (1939) er forlængst bulldozet, udstykningsmulighederne er derfor nu fortrinsvis lokaliseret i de mere utilgængelige bjergegne og ørkenområder. Idet disse gradvist urbaniseres bliver det stadig mere almindeligt for byboerne at møde prærievulve, pumaer, pungrotter, ræve, stinkdyr, vaskebjørne og mange andre arter, der evner at tilpasse sig de nye habitater hvori menneskeligt affald er et væsentligt led i fødekæden. Og istedet for at høste appelsiner, citroner og avokadoer i store lukkede plantager kan mange nu plukke dem i deres egne haver. Frugttræerne suppleres af palmer, eukalyptus, akacie, kinesisk kamfer, marijuana og mange andre eksotiske planter. Vegetationen er rigt varieret fordi det meste, ligesom befolkningen, er importeret.

Mens LA er infiltreret af en næsten allestedsnærværende natur er der tilgængelig ikke mange af de parker og pladser som det spadserende borgerskab skabte i de gamle storbyer. Bortset fra the Boardwalk i Venice, hvor turister og gadeentertainere flokkes, og gadehjørnerne i East LA, hvor de unge latinoer hænger ud, er byrummene enten private, som de indhegnede grønne golfbaner og de overvågede kontor- og hotellobbyer, eller de privatiseres midlertidigt af personlige bodygards.

En del af LA's urbane virkelighed er de uvirkelige urbane entertainment centre som Disneyland, Universal Studio Citywalk og Irvine Entertainment Center samt, naturligvis, den yderste LA satellit, Las Vegas. Disse tematiserede urbane miljøer sammenknytter underholdning og oplevelser i nye

kommercielle kredsløb, storyboard'et som sekventielle episoder med forudbestemte handlinger.

Hvis de urbane entertainment centre er simulerede byer er LAX en virtuel metropol med en befolkning af 67.300.000 passagerer i 2000. Det er samtidig verdens tredje mest benyttede lufthavn og det vigtigste regionale knudepunkt, som sammen med lufthavnene i Ontario, Van Nuys og Palmdale udgør Los Angeles World Airports, der forbinder netværksregionen med andre globale knudepunkter. FedEx og de øvrige kurer-tjenesters egne fragtterminaler og de 9 passagerterminaler indrettet til hver deres internationale og domestiske luftfartsselskaber, er bydele i en metropol, som i den fysiske verden kun dækker en forsvindende lille del af regionens samlede overfladeareal. Men den beskedne fysiske udstrækning modsvarer af en imponerende økonomisk effekt. 393.000 virkelige jobs er direkte eller indirekte afhængige af LAX, som har et faktisk budget på 282 millioner dollars, men som anslået bidrager med 61 milliarder dollars til den samlede økonomi. Modstillingen mellem effekt og materialitet illustreres desuden af 2 centrale bygninger i lufthavnsområdet. Det nye kontroltårn, der sammenbinder 42 kilometer fiberoptiske kabler, der anvendes til den ekstrem komplekse styring og overvågning af lufthavnens belysning, radar, kommunikation, navigation og vejrmålinger. Og lufthavnens vartegn, the Theme Building, opført i forbindelse med åbningen af de nye Jet Age Satellite terminaler i 1961, med brug af 900 tons structural steel til indretningen af en lobby, en restaurant og en udsigtsplatform.

Traditionelt er arkitekturen blevet betragtet som en kollektiv udtryksform, der formidler byernes individuelle identitet og som, i form af stilarter der kan tidsbestemmes kronologisk, bibringer dem deres historiske kontinuitet. Men i LA er de fleste nye bygninger enten brandede produkter, eller standardprodukter med papmaché-agtige facader der kan tilpasses kundernes skiftende og modebestemte smag for bestemte historiske epoker. LA's arkitektur udtrykker derfor ikke nutiden som en bestemt historisk tid, men derimod nutidens opfattelse af historien som noget man kan handle med og forhandle om.

Mens nogle byers identitet defineres gennem film, som Beverly Hills hvor Brandon, Brenda, Donna, Dylan, Kelly og Steve bor, omdefineres andre byers identitet af filmstjernernes ageren i den virkelige verden, som Newport Beach der ændrede image fra et fiskersamfund til en celebrity enklave efter John Wayne flyttede dertil.

Tilsvarende opfinder og fabrikere nye byer nye identiteter. Selvom Sovjetunionen og andre kommunistiske regimer boycottede OL 1984 i LA var det dog et overvældende stort antal af verdens nationer som deltog. Alligevel var et af de mest vindende hold ikke en nation, men derimod deltagerne fra Mission Viejo som, undtaget 6 – 7 nationer, vandt flere medaljer end alle andre. Hvis man vælger at købe hus i Mission Viejo eller i f.eks. West Hollywood, også kendt som gaytown, hvor flertallet af byrådets medlemmer er erklærede homoseksuelle, er det derfor ikke så meget en ejendomsinvestering som det er en investering i en bestemt livsstil.

Plejen af denne form for investeringer handler mindre om bygningens stand end om lokalområdets

image. Resultatet er flere og flere NIMBY (not in my back yard) bevægelser, lokale beboersammenslutninger som med politiske midler aggressivt bekæmper afvigende tilflyttere og udstykning af deres territorier.

Modviljen mod nye byggetilladelser i ens egne lokalområder og mod socialt eller, som det kaldes, socialistisk boligbyggeri generelt, medvirker til at presse ejendomspriserne op, hvilket skaber både flere hjemløse og flere overfyldte beboelser i de billigere boligkvarterer. Sammen med jobmulighedernes spredning til rigere bydele, bringer det den såkaldte job-bolig balance stadig mere ud af balance og som konsekvens heraf bruger den gennemsnitlige indbygger i LA betydelig mere tid i bilen på de overfyldte freeways end på ferie.

Hver dag forsvinder der anslået 1.800.000 arbejdstimer i trafikken og selvom mange virksomheder indfører mere fleksible arbejdstider og arbejdsskift for at undgå den værste myldretidstrafik, er de tidsmæssige afstande stadig en konkret og væsentlig årsag til at skifte bolig.

I modsætning til det populære billede af ekspressive og blandede stilarter og bortset fra diverse alternative boformer, som campere i Watts og lejlighedskomplekser i West Hollywood, er langt den største del af boligmassen i LA ekstrem konform. Den afspejler et marked tilpasset en befolkning der i gennemsnit skifter bolig hvert sjette år og som, for at føle sig hjemme, efterspørger identiske omgivelser de forskellige steder de kommer til at bo.

Newhall Ranch, der er designet med udbredt brug af fokusgrupper, som den hvide middelklassens nye tilflugtssted, men som endnu ikke er realiseret fordi developerne ikke har kunnet sandsynliggøre, at de kan skaffe vand til de 70.000 nye indbyggere; det nye Chinatown omkring Monterey Park, det første større forstadskvarter i USA med en overvejende asiatisk befolkning; og Ladera Heights med veluddannede og velhavende sorte indbyggere er, på trods af store indbyrdes sociale og kulturelle forskelle, stort set identiske bebyggelser, der sælges på forestillingen om en sikker og tryk tilværelse og det er tilsyneladende den eneste forestilling der er i omløb. Som iscenesættere af denne forestilling gør developerne hvad de kan for man ikke skal føle sig fremmedgjort. Tilgængæld bliver det hver gang, man bevæger sig udenfor sin egen verden, desto mere klart, at vi netop alle er fremmede.

Simi Valley, hvor LAPD politifolkene blev frifundet for overfaldet på Rodney King, er sammen med Santa Clarita og Thousand Oaks blandt de sikreste byer i USA. Det er copcities med ualmindelig mange indbyggere beskæftiget i lov og orden branchen. Omkring 80 % af politistyrken i Los Angeles by bor udenfor byen. De bruger motorvejene til og fra arbejde, men motorvejenes funktion er ikke kun at binde regionen sammen. Freeway-nettet sikrer indbyggerne fri passage gennem fremmed og muligvis fjendtligt territorie. Dermed holder det også de forskellige befolkningsgrupper adskilte. Denne segregerende funktion er endnu tydeligere i Orange County mod syd, hvor stadig flere motorveje bliver betalingsmotorveje.

Det fleste indbyggere oplever LA fra motorvejen, men i det stærke californiske sollys virker de urbane landskaber ofte overeksponerede og kontrastløse. I nattens elektriske tusmørke bliver de derimod til en flydende strøm af neonreklamer og digitale reklamespots, hvide og røde billys, projektørbelyste billboards og trafiktavler, lysfelter der tændes og slukkes, flakkende lyskegler fra politi helikopterne ... Til dette flukturerende visuelle billede knytter sig lydbilledet af et moderne Babylon. I LA's skoler tales der 86 forskellige sprog, administrationen beskæftiger et ualmindelig stort antal tolke og mens omkring halvdelen af regionens indbyggere kun taler engelsk taler 1/3 ikke eller ikke særlig godt engelsk.

Mens sprogforvirringen skaber store bureaukratiske vanskeligheder skaber det på gadeplan nye og ofte sofistikerede udtryksmuligheder, hvilket bla. kommer til udtryk i den form for codeswitching, dvs. springende brug af to forskellige sprog, som de bilingvale asiatiske og latinamerikanske gadebander benytter og i den form for slang der via gangsta rap og film som Boyz N the Hood udsendes fra de sorte ghettoer og som nogle sprogforskere mener er begyndelsen til et helt nyt sprog.

Selvom de to kendeste LA gangs, the Bloods og the Crips, som havde opdelt det meste af South Central imellem sig, efter opstanden i 1992 indgik en våbenhvile som stadig er i kraft, er den samlede bandekriminalitet i regionen ikke aftaget væsentligt. Den har istedet spredt sig så den ikke længere kun påvirker de socialt værste stillede no-go zoner. Andre bander, som the El Salvador Gang ved MacArthur Park, Barrio Van Nuys Gang og Vatos Locos i East LA suppleres af asiatiske bander med obskure forbindelser til kriminelle organisationer i deres hjemlande, motorcykelbander og ekstreme højreorienterede grupperinger. Karakteristisk for disse og mange andre stammelige formationer er, at de organiserer sig i regionale eller globale netværk, der giver dem tilstrækkelig volumen til at eksistere uafhængigt af de umiddelbart omgivende samfund.

Stammedannelserne og de dramatiske bekæmpelsesmetoder, inklusiv vilkårlige razziaer, massearrestationer og generelle udgangsforbud, som LAPD anvender i kampen mod bandekriminalitet, afspejler samtidig en mere udbredt kamp om de urbane territorier. Det er en kamp som desuden involverer det enorme kompleks af real estate interesser og de mange og vidtforregnede græsrodsbevægelser. Men ingen steder er den urbane militarisering tydeligere end i de såkaldte gated communities, der afpatruljeres af private og ofte bevæbnede vagtværn. Foruden de mere kendte som Bel Air i Beverly Hills og Rolling Hills Estates ved Palos Verdes, begge med gennemsnitlige husstandsindkomster blandt de allerhøjeste i verden, er der adskillige andre indhegnede samfund i den vestlige del af San Fernando Valley og langs den sydlige kyststrækning i Orange County.

Det er ikke noget nyt, at befolkningsgrupper afsondrer sig fra hinanden. De oprindelige spanske og sicilianske ghettoer menes således oprettet på jødernes eget initiativ. Først fra 1300-tallet blev de jødiske indbyggere visse steder tvunget til at bo i ghettoer der var afspærret fra den øvrige by. Nutidens ghettoer er derimod ikke kun resultater af tvang, de opstår nok så meget fordi man

simpelthen søger sammen med dem der ligner en selv. De er derfor snarere udtryk for en form for selvdisciplinering end for en overordnet styring eller kontrol.

Nogle ghettoer konsoliderer deres specificitet, som det gamle Chinatown der nu er mere kinesisk end nogen by i Kina. Andre skifter pludselig indhold, som Maywood, hvor 80 % af indbyggerne i 1965 var hvide mens over 90 % idag er latinoer. Og andre igen er ekstremt hybride, som Carson og Gardena, der er blandt de etnisk mest blandede byer i verden.

I Little Phnom Phen bor der ca. 50.000 mennesker som i et tidligere liv var bønder i Cambodia. I modsætning til mange andre etniske enklaver er der endnu ikke nogen officielle skilte som viser vej dertil, men når de kommer, vil det ikke kun være for at markere en ny turistattraktion. Det vil være en naturlig konsekvens af det forhold, at LA ikke er en smeltedigel hvori de forskellige befolkningsgrupper assimileres eller, for den sags skyld, integreres, men et miljø der udvikler sig gennem forskellighed.

Forskelle (og uligheder) findes overalt i verden, men få steder er de er så synlige som i LA. Som sådan er LA et autentisk udtryk for den verden vi lever i.

1. Charles Jencks, Heteropolis, 1993
2. Mike Davis, Ecology of Fear, 1998
3. Edward W. Soja, Postmetropolis, 2000

Andre kilder:

www.demographia.com (Demographics, Development Impacts, Market Research & Urban Policy)

www.lacity.org (City of Los Angeles)

www.lacounts2000.org (Los Angeles Census 2000)

www.lapd.org (Los Angeles Police Department)

www.latimes.com (Los Angeles Times)

www.lawa.org (Los Angeles World Airports)

www.sppsr.ucla.edu (UCLA School of Public Policy and Social Research)